
Dokument zasedanja

A9-0401/2023

11.12.2023

POROČILO

o varnostnih in obrambnih posledicah kitajskega vpliva na kritično infrastrukturo v Evropski uniji
(2023/2072(INI))

Odbor za zunanje zadeve

Poročevalec: Klemen Grošelj

VSEBINA

	Stran
PREDLOG RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA.....	3
OBRAZLOŽITEV	15
PRILOGA: SUBJEKTI ALI OSEBE, OD KATERIH JE POROČEVALEC PREJEL PRISPEVEK	16
MNENJE ODBORA ZA MEDNARODNO TRGOVINO.....	17
INFORMACIJE O SPREJETJU V PRISTOJNEM ODBORU.....	24
POIMENSKO GLASOVANJE PRI KONČNEM GLASOVANJU V PRISTOJNEM ODBORU.....	25

PREDLOG RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA

o varnostnih in obrambnih posledicah kitajskega vpliva na kritično infrastrukturo v Evropski uniji (2023/2072(INI))

Evropski parlament,

- ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,
- ob upoštevanju naslova V Pogodbe o Evropski uniji, zlasti poglavja 2, oddelek 2, o določbah o skupni varnostni in obrambni politiki,
- ob upoštevanju dokumenta Strateški kompas za varnost in obrambo – Za Evropsko unijo, ki varuje svoje državljane in državljanke, vrednote in interese ter prispeva k mednarodnemu miru in varnosti, ki ga je Svet odobril 21. marca 2022, Evropski svet pa sprejel 25. marca 2022,
- ob upoštevanju versajske izjave, sprejete na neformalnem srečanju voditeljev držav ali vlad 11. marca 2022,
- ob upoštevanju skupnega sporočila Komisije in visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko z dne 20. junija 2023 o evropski strategiji za gospodarsko varnost (JOIN(2023)0020),
- ob upoštevanju Uredbe (EU) 2022/2560 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. decembra 2022 o tujih subvencijah, ki izkrivljajo notranji trg¹,
- ob upoštevanju Uredbe (EU) 2019/452 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. marca 2019 o vzpostavitvi okvira za pregled neposrednih tujih naložb v Uniji²,
- ob upoštevanju Direktive (EU) 2022/2557 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. decembra 2022 o odpornosti kritičnih subjektov in razveljavitvi Direktive Sveta 2008/114/ES (direktiva o odpornosti kritičnih subjektov)³,
- ob upoštevanju Direktive (EU) 2022/2555 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. decembra 2022 o ukrepih za visoko skupno raven kibernetске varnosti v Uniji, spremembi Uredbe (EU) št. 910/2014 in Direktive (EU) 2018/1972 ter razveljavitvi Direktive (EU) 2016/1148 (direktiva NIS 2)⁴,
- ob upoštevanju predloga Komisije z dne 15. septembra 2022 za uredbo Evropskega parlamenta in Sveta o horizontalnih zahtevah glede kibernetске varnosti za izdelke z digitalnimi elementi in spremembi Uredbe (EU) 2019/1020 (COM(2022)0454),

---

¹ [UL L 330, 23.12.2022, str. 1.](#)

² [UL L 79I, 21.3.2019, str. 1.](#)

³ [UL L 333, 27.12.2022, str. 164.](#)

⁴ [UL L 333, 27.12.2022, str. 80.](#)

- ob upoštevanju Uredbe (EU) 2023/1781 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. septembra 2023 o vzpostavitvi okvira ukrepov za okrepitev evropskega polprevodniškega ekosistema (akt o čipih)⁵,
- ob upoštevanju Uredbe (EU) 2023/XXXX Evropskega parlamenta in Sveta z dne [datum] o vzpostavitvi okvira za zagotavljanje zanesljive in trajnostne oskrbe s kritičnimi surovinami (evropski akt o kritičnih surovinah)⁶,
- ob upoštevanju Uredbe (EU) 2023/XXXX Evropskega parlamenta in Sveta z dne [datum] o zaščiti Unije in njenih držav članic pred gospodarsko prisilo, ki jo izvajajo tretje države⁷,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 16. septembra 2021 o novi strategiji za odnose med EU in Kitajsko (2021/2037(INI))⁸, katere namen je med drugim okrepiti „nabor trgovinskih orodij“ EU, da bi ublažili sedanje neravnovesje v dvostranskih gospodarskih in trgovinskih odnosih med Kitajsko in EU,
- ob upoštevanju resolucij Parlamenta z dne 9. marca 2022⁹ in 1. junija 2023 o tujem vmešavanju v vse demokratične procese v Evropski uniji, tudi o dezinformacijah¹⁰,
- ob upoštevanju skupnega sporočila Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru, Odboru regij in Evropski investicijski banki z dne 1. decembra 2021 z naslovom Strategija Global Gateway (JOIN(2021)0030),
- ob upoštevanju priporočila Komisije z dne 3. oktobra 2023 o tehnoloških področjih, kritičnih za gospodarsko varnost EU, v zvezi s katerimi se z državami članicami opravi nadaljnja ocena tveganja (C(2023)6689),
- ob upoštevanju priporočila Sveta z dne 8. decembra 2022 o usklajenem vseevropskem pristopu za krepitev odpornosti kritične infrastrukture¹¹,
- ob upoštevanju sporočila z vrha v Vilni, ki so ga podali voditelji držav in vlad zveze Nato, ki so se udeležili srečanja Severnoatlantskega sveta v Vilni 11. julija 2023,
- ob upoštevanju končnega ocenjevalnega poročila projektne skupine EU-NATO za odpornost kritične infrastrukture z dne 29. junija 2023,
- ob upoštevanju skupne izjave o sodelovanju med EU in Natom z dne 10. januarja 2023,
- ob upoštevanju sporočila voditeljev in voditeljic skupine G7 iz Hirošime z dne 20. maja 2023,

⁵ [UL L 229, 18.9.2023, str. 1.](#)

⁶ Predlog uredbe o vzpostavitvi okvira za zagotavljanje zanesljive in trajnostne oskrbe s kritičnimi surovinami ter spremembi uredb (EU) št. 168/2013, (EU) 2018/858, 2018/1724 in (EU) 2019/1020 (COM(2023)0160).

⁷ Predlog uredbe o zaščiti Unije in njenih držav članic pred gospodarsko prisilo, ki jo izvajajo tretje države (COM(2021)0775).

⁸ [UL C 117, 11.3.2022, str. 40.](#)

⁹ Sprejeta besedila, P9_TA(2023)0219.

¹⁰ Sprejeta besedila, P9_TA(2023)0219.

¹¹ UL C 20, 20.1.2023, str. 1.

- ob upoštevanju sklepa Sveta z dne 24. oktobra 2023 o revidirani strategiji EU za pomorsko varnost (EUMSS) in njenem akcijskem načrtu,
  - ob upoštevanju člena 54 Poslovnika,
  - ob upoštevanju mnenja Odbora za mednarodno trgovino,
  - ob upoštevanju poročila Odbora za zunanje zadeve (A9-0401/2023),
- A. ker se nedavno skupno sporočilo o evropski strategiji za gospodarsko varnost osredotoča na zmanjšanje in obvladovanje tveganj, ki izhajajo iz nekaterih gospodarskih tokov ter odvisnosti EU od avtoritarnih in totalitarnih režimov, kot je Ljudska republika Kitajska, v okviru povečanih geopolitičnih napetosti in pospešenih tehnoloških sprememb, pri čemer je treba načela prostega trga zaščititi pred izkrivljanjem, ki ga ti režimi povzročajo, ter tako ohraniti največjo možno gospodarsko odprtost in dinamiko;
- B. ker lahko motnje v kritični infrastrukturi zelo negativno vplivajo na ključne vladne funkcije, bistvene storitve za prebivalstvo, gospodarsko dejavnost ter varnost in obrambo EU; ker je nadvse pomembno, da so države članice in Komisija pozorne na finančne naložbe tujih držav v delovanje kritičnih subjektov v EU in na morebitne posledice, ki bi jih te naložbe lahko imele na zmožnost preprečevanja večjih motenj;
- C. ker direktiva o odpornosti kritičnih subjektov¹² in direktiva NIS 2¹³ zagotavljata celovit pravni okvir za povečanje fizične in digitalne odpornosti kritične infrastrukture, tudi tiste, povezane z energijo, prometom, zdravjem, digitalno infrastrukturo, vodo in hrano;
- D. ker so bili od izdaje priporočila Sveta 8. decembra 2022 že uvedeni ciljno usmerjeni ukrepi za skupni odziv EU na incidente, tudi z večjim usklajevanjem z Natom prek projektne skupine EU-NATO za odpornost kritične infrastrukture, vključene v strukturirani dialog med EU in Natom o odpornosti;
- E. ker evropska pristanišča, v katerih imajo deleže kitajska podjetja v državni lasti, obvladujejo več kot 10 % celotnih evropskih zmogljivosti ladijskih zabožnikov; ker imajo trije največji kitajski delničarji v evropskih pristaniščih premoženje v skoraj polovici pristanišč (14 od 29), ki so blizu pomorskih oporišč ali zagotavljajo logistično podporo silam Nata, kar močno povečuje nevarnost vohunjenja;
- F. ker so prisilne politike in čedalje odločnejši nastop Ljudske republike Kitajske, med drugim z njeno vse večjo nastrojenostjo do Tajvana in agresivno držo v Južnokitajskem morju, pa tudi socialne in gospodarske posledice pandemije covida-19 in ruske vojaške agresije proti Ukrajini razkrili ranljivost EU in ponovno potrdili, da je treba zmanjšati tveganje v odnosih z Ljudsko republiko Kitajsko in drugimi nedemokracijskimi tretjimi državami;

¹² Direktiva (EU) 2022/2557 z dne 14. decembra 2022 o odpornosti kritičnih subjektov in razveljavitvi Direktive Sveta 2008/114/ES, [UL L 333, 27.12.2022, str. 164](#).

¹³ Direktiva (EU) 2022/2555 z dne 14. decembra 2022 o ukrepih za visoko skupno raven kibernetске varnosti v Uniji, spremembi Uredbe (EU) št. 910/2014 in Direktive (EU) 2018/1972 ter razveljavitvi Direktive (EU) 2016/1148 (direktiva NIS 2), [UL L 333, 27.12.2022, str. 80](#).

- G. ker je kitajska vlada pokazala, da je pripravljena izrabiti svoj obsežni nadzor nad svetovnimi zalogami redkih zemelj, da bi dosegla politične cilje ter pridobila nepoštene gospodarske koncesije in koristi;
- H. ker Kitajska zaradi varnostnih tveganj omejuje sodelovanje nekitajskih podjetij v infrastrukturnih projektih in pripravlja zakonodajo v zvezi s kritično infrastrukturo, kot so predpisi o zaščiti varnosti kritične informacijske infrastrukture; ker Kitajska v več državah članicah EU sodeluje pri gradnji infrastrukture, ki jo financira EU; ker imajo EU in države članice možnost, da v skladu z mednarodnimi zavezami zaradi varnosti ali javnega reda sprejmejo omejevalne ukrepe v zvezi z neposrednimi tujimi naložbami, če so izpolnjene določene zahteve; ker je Kitajska v obdobju 2021–2022 uvedla gospodarsko blokado proti Litvi v odziv na odločitev te države, da se umakne iz pobude En pas, ena pot in da odpre tajvansko predstavništvo v Litvi, zaradi česar je Komisija zaprosila za ustanovitev odbora v okviru Svetovne trgovinske organizacije, ki bi preučil zakonitost kitajskih trgovinskih omejitev za litovski izvoz in izvoz iz EU z litovsko vsebino; ker to dokazuje odločnost Kitajske glede ciljno usmerjenih ukrepov proti določenim državam EU, ne le z neposredno gospodarsko prisilo, temveč tudi z grožnjo sekundarnih sankcij;
- I. ker se na Kitajskem in zunaj nje še naprej krepi širjenje kitajskega digitalnega avtoritarizma in množičnega nadzora, ki je usmerjeno v demokratične institucije in družbe, kar prinaša tveganje vzpostavitve novega mednarodnega reda, ki bi ogrozil svobodo in demokracijo po vsem svetu; ker veliko kitajskih študentov študira na univerzah držav članic, zlasti na področju tehnologij z dvojno rabo, kar bi v nekaterih primerih lahko pomenilo veliko nevarnost vohunjenja; ker kitajska vojska zaposluje nekdanje evropske pilote bojnih letal in ker tako novačenje pomeni veliko tveganje za prenos kritičnih informacij, kar ogroža vojaško-strateške interese zadevnih držav; ker se kitajske ambicije na strateških področjih, kot so umetna inteligenca, računalništvo v oblaku, polprevodniki ali strojna oprema, povečujejo; ker bi lahko te instrumente, zlasti umetno inteligenco, razvili za vojaške namene, kar bi spodbudilo naslednjo revolucijo v vojaških zadevah;
- J. ker kitajsko kupovanje kritične infrastrukture, predvsem v EU in njenem sosodstvu, tudi na Zahodnem Balkanu in v Afriki, pomeni vse večje večdimenzionalno tveganje za varnost EU;
- K. ker kitajska zakonodaja, povezana z nacionalno varnostjo, kot je zakon Ljudske republike Kitajske o nacionalni varnosti iz leta 2015, od državljanov in organizacij zahteva, da organom Ljudske republike Kitajske za javno in državno varnost ali vojaškim organom nudijo podporo in pomoč;
- L. ker se strateško partnerstvo med Kitajsko in Rusijo, ki je bilo formalizirano s skupno izjavo z dne 4. februarja 2022 o vstopu mednarodnih odnosov v novo dobo in o globalnem trajnostnem razvoju, še naprej povečuje, tudi na področju prenosa tehnologije ter vojaškega znanja in zmogljivosti, kar vse bolj ogroža evropsko varnost;

Bistvo problema: razumevanje kitajske strategije združevanja vojaških in civilnih vidikov

1. poudarja, da je kitajska strategija združevanja vojaških in civilnih vidikov program, ki ga vodi in upravlja država ter katerega namen je instrumentalizirati vse vzvode državne

in tržne moči za okrepitev in podporo Kitajske komunistične partije in njenega oboroženega krila, Ljudske osvobodilne vojske, zlasti s pridobivanjem in preusmerjanjem najnovejše svetovne tehnologije, da bi okrepili totalitarni režim in dosegli vojaško prevlado;

2. meni, da kitajski politični sistem in gospodarstvo, ki ju vodi partija, od zasebnih podjetij pogosto zahtevata, da svoje poslovne interese uskladijo s Kitajsko komunistično partijo, vključno z njenimi vojaškimi dejavnostmi, represijo, vplivanjem in političnim vmešavanjem; ugotavlja, da se partijske celice Kitajske komunistične partije v zasebnih podjetjih običajno uporabljajo kot orodje za neposredni nadzor partije; poudarja, da se z mednarodnimi dejavnostmi kitajskih podjetij posledično podpirajo cilji Kitajske komunistične partije, da razširi svoj vpliv v tretjih državah, spodkopava geopolitične tekmece in veča vpliv Kitajske;
3. meni, da je treba združevanje vojaških in civilnih vidikov razumeti v širšem geopolitičnem, gospodarskem in strateškem okviru, pri čemer je treba upoštevati njegove medsebojne povezave z drugimi pobudami, kot so pobuda En pas, ena pot, digitalna svilena cesta (vključno s pobudama „Made in China 2025“ in „China Standards 2035“), pobuda za globalno varnost in strategija dvojnega kroženja, pa tudi vse večjo odločnost in agresivno vedenje Kitajske na tujem; meni, da je končni cilj tega združevanja pospešiti dolgoročni strateški cilj partijske države, tj. postati vodilna svetovna sila v smislu političnega vpliva, gospodarskih zmogljivosti, tehnološke prevlade in vojaške moči ter spodkopati mednarodni red, ki temelji na pravilih;
4. opozarja, da je ena od glavnih prednostnih nalog Kitajske komunistične partije v zadnjih letih doseči prevlado na področju znanosti in tehnologije in da njena strategija združevanja vojaških in civilnih vidikov spodbuja izmenjavo rezultatov raziskav in razvoja med tržno usmerjenimi panogami in kitajsko obrambno industrijo; poudarja, da so obveščevalne agencije že večkrat opozorile na tveganja gospodarske odvisnosti, vohunjenja in sabotaje, ki izhajajo iz gospodarske prisotnosti subjektov iz nekaterih držav, ki niso članice EU, zlasti iz Kitajske, v kritični infrastrukturi in strateških sektorjih po vsej EU; je zato zaskrbljen zaradi političnih pritiskov pri odobritvi konkretnih kitajskih naložb v kritično infrastrukturo, kot v primeru, ko je nemška vlada – v nasprotju z mnenjem pristojnih institucij – pristala na to, da družba COSCO kupi delež v pristanišču Hamburg;

Posledice strategije Ljudske republike Kitajske glede združevanja vojaških in civilnih vidikov

5. opozarja na tveganje, ki ga prinaša vsaka udeležba kitajskih podjetij, še posebej tistih, ki so neposredno ali posredno povezana s kitajskimi politično-vojaškimi ali obveščevalnimi sistemi, v strateških sredstvih EU; zato poudarja svojo zaskrbljenost, da bi se tehnologija in tehnološko strokovno znanje, ki se uporabljata v civilnih dejavnostih, zlasti v gospodarstvu, še naprej prenašala kitajski vojski, s čimer bi se povečala zmožnost Ljudske osvobodilne vojske za razvoj naslednje generacije vojaške tehnologije, ki bi se lahko uporabila za izvajanje pritiska na partnerje v Aziji in po svetu; poziva države članice EU, naj povečajo regulativni nadzor in uvedejo posebno preverjanje ozadja posameznikov in pravnih subjektov, ki so neposredno povezani s kitajsko vlado;

6. je zaskrbljen, ker Ljudska republika Kitajska zadovoljuje 98 % povpraševanja EU po redkih zemljah; poudarja, da Kitajska proizvede 70 % vseh baterij na svetu (gosti kar tri od petih največjih proizvajalcev baterij), predstavlja 60 % svetovne proizvodnje aluminija in 75 % proizvodnje silicija ter 94 % svetovne proizvodnje galija in približno 60 % proizvodnje germanija, na Kitajskem pa se rafinira tudi 60 % vsega svetovnega litija, predela 70 % bakra ter proizvede 84 % niklja in 85 % kobalta; poudarja, da kitajska rudarska podjetja delujejo v Srbiji (baker in zlato), Demokratični republiki Kongo (kobalt), Indoneziji (nikelj) ter Čilu in Avstraliji (litij) in da njen skoraj monopolni položaj na področju proizvodnje in predelave teh ključnih surovin ustvarja bistvene odvisnosti in zato ne predstavlja samo akutnega geopolitičnega izziva za EU, ampak tudi veliko tveganje za obrambo in druge ključne industrijske sektorje Evrope, pa tudi za njeno odprto strateško avtonomijo in evropsko strategijo za gospodarsko varnost;
7. v zvezi s tem pozdravlja, da Komisija predlaga akt o kritičnih surovinah, in poziva k čimprejšnjemu izvajanju njegovih ciljev, da bi okrepili odpornost dobavne verige EU; opozarja, da so kritične surovine bistvene za varnostni in obrambni sektor ter za uspeh digitalnega in zelenega prehoda EU; poziva Komisijo in države članice, naj v sodelovanju z deležniki iz industrije uresničijo odločitev o postopnem zmanjševanju odvisnosti od Kitajske, tako da diverzificirajo vire kritičnih surovin in elementov redke zemlje ter vzpostavijo strateška partnerstva z zanesljivimi tretjimi državami, da bi zagotovili varno in zanesljivo oskrbo s kritičnimi surovinami; poziva EU, naj državam članicam pomaga pri razvoju projektov, namenjenih povečanju neodvisnosti od kitajske proizvodnje;
8. se odločno zavzema za diverzifikacijo dobaviteljev in partnerjev v pobudah za kritično infrastrukturo, da bi zmanjšali ranljivost na zunanje vplive ter poskrbeli za čim manjšo odvisnost od vsakega posameznega vira;
9. je zaskrbljen, ker se podmorski kabli v zasebni lasti, ki jih dobavljajo kitajska podjetja, kot je HMN Technologies, ki je povezano s kibernetскими obveščevalnimi dejavnostmi Ljudske osvobodilne vojske, uporabljajo za podporo diplomatski in vojaški komunikaciji EU in držav članic; je zelo zaskrbljen zaradi sistemov podmorskih podatkovnih kablov, ki jih upravlja kitajsko podjetje HMN Technologies, ki povezujejo ozemlja držav članic EU in indijsko-pacifiško regijo, vključno z vojaškimi bazami držav članic in Nata, kar povzroča varnostne ranljivosti v zvezi s kibernetično varnostjo, podvodnim nadzorom, zbiranjem podatkov in pridobivanjem obveščevalnih podatkov; je v zvezi s tem zaskrbljen tudi zaradi prodaje nizozemskega podjetja, ki predstavlja hrbtenico internetne infrastrukture v Estoniji, kitajskemu podjetju, povezanemu z Ljudsko osvobodilno vojsko; poudarja, da si morajo države članice skupaj prizadevati, da bi preprečile podobne primere;
10. opozarja, da je treba temeljito oceniti infrastrukturo in storitve na področju informacijske varnosti institucij EU, zlasti v zvezi s tajnimi komunikacijami med institucijami ter misijami in operacijami v tujini; opozarja, da bi bilo treba upoštevati celotno dobavno verigo, da bi zagotovili, da s tem povezana podjetja nimajo neposrednih ali posrednih povezav z Ljudsko republiko Kitajsko; poziva, naj se v postopke javnega naročanja institucij EU vključijo posebne določbe, da bi omejili tveganje vmešavanja, vključno z nabavo, vzdrževanjem ali preverjanjem tretjih oseb;

11. opozarja, da velike naložbe v morská pristanišča, železnice in letališča dajejo Pekingu priložnost za spremljanje in nadzor dejavnosti v ključnih logističnih vozliščih, ki imajo temeljno strateško razsežnost;
12. poudarja, da je bila Kitajska leta 2022 druga največja partnerica EU na področju trgovine z blagom; je zaskrbljen zaradi vse bolj neuravnoteženih trgovinskih in naložbenih odnosov med EU in Kitajsko, kar se izraža tudi v tem, da je EU v letu 2022 zabeležila rekorden trgovinski primanjkljaj v višini 396 milijard EUR ter da je v nekaterih kritičnih sektorjih odvisna od uvoza in naložb iz Kitajske; opozarja na neuravnoteženo mednarodno trgovinsko politiko Kitajske v okviru njene strategije dvojnega kroženja; poziva Komisijo, naj Kitajsko opozori na pomisleke EU glede njenih upravljanih trgovinskih praks;

Priprava odziva: razširitev nabora orodij za odzivanje na varnostna in obrambna vprašanja

13. meni, da je ključno področje kritične infrastrukture EU njena mreža raziskovalnih inštitutov ter raziskovalnih in razvojnih ustanov, ki imajo – poleg ključnih področij, kot je vesoljska obramba – pomembno vlogo pri zmožnosti EU, da izpolni svoje zaveze glede zelenega in digitalnega prehoda; opozarja na varnostne ranljivosti, povezane s prisilnimi prenosi tehnologije, krajo intelektualne lastnine in uhajanjem znanja, tako v EU kot v tujini; poziva k večji previdnosti pri upoštevanju takih groženj za sposobnost EU, da inovira in spodbuja rast;
14. ugotavlja, da so kitajska podjetja že vodilna na področjih ključnih tehnologij, ki se uporabljajo v sektorjih, kot so brezžična infrastruktura 5G, brezpilotni zrakoplovi, baterije, hiperzvočni izstrelki, sončna in vetrna energija ter kriptovalute; izraža zaskrbljenost zaradi uporabe teh tehnologij in odvisnosti, ki jih ustvarjajo; v zvezi s tem ugotavlja, da je s kitajsko opremo postavljenih 100 % radijskega dostopovnega omrežja (RAN) 5G na Cipru in 59 % v Nemčiji; poudarja, da se to ne sklada s smernicami EU iz „zbirke orodij za varnost 5G“ za zmanjšanje varnostnih tveganj v omrežjih, ter poziva Svet in Komisijo, naj iz funkcij jedrnega omrežja odstranita uporabo opreme in programske opreme proizvajalcev s sedežem v Ljudski republiki Kitajski; opozarja, da je družba Huawei do junija 2023 sodelovala v enajstih projektih v okviru programa Obzorje Evropa, s čimer je prejela skupno 3,89 milijona EUR sredstev; zato poziva EU in evropske institucije, naj sistematično preverjajo kitajska podjetja, ki imajo neposredne ali posredne koristi od evropskih programov, ki so strateškega pomena za EU, in po potrebi prekinejo njihovo sodelovanje; poleg tega poziva Komisijo, naj predlaga dodatne varnostne standarde za kitajske dobavitelje omrežja 5G in omrežja 6G naslednje generacije;
15. meni, da aplikacija TikTok, ki je v lasti kitajskega konglomerata ByteDance, krši evropski okvir o zasebnosti podatkov, zaradi česar predstavlja potencialno tveganje in vir dezinformacij, ki jih podpira Kitajska; pozdravlja odločitev institucij EU in več držav članic EU, da začasno onemogočijo uporabo aplikacije TikTok na službenih napravah, pa tudi na zasebnih napravah, ki uporabljajo storitve institucij za mobilne naprave;
16. opozarja, da je zaradi poslabšanja varnostnega okolja v Evropi, njenem sosodstvu in po svetu potreben nujen razmislek o tem, kako povečati odprto strateško avtonomijo EU in

zmanjšati njeno odvisnost od držav, kot je Ljudska republika Kitajska, in sistemskih tekmecev, ki ogrožajo varnost EU; poudarja, da je treba preprečiti, da se občutljive nastajajoče tehnologije in ključno blago z dvojno rabo, zlasti tisto, ki je kritično za varnost in obrambo EU, prenašajo na problematične destinacije, ki si prizadevajo za strategije združevanja vojaških in civilnih vidikov, ali v njih sodelujejo; meni, da je vzpostavitev elektronskih carinskih sistemov in sistemov za izdajanje izvoznih dovoljenj po vsej EU ključni korak k učinkovitemu skupnemu evropskemu nadzoru izvoza, in poziva vse države članice, naj poskrbijo, da bodo ti sistemi delovali pred koncem leta 2024; poleg tega poziva institucije in države članice EU, naj okrepijo sodelovanje s čezatlantskimi in drugimi podobno mislečimi partnerji pri zaščiti kritične infrastrukture ter zaščitijo demokracijo in ohranijo naše skupne vrednote, varnost in blaginjo;

17. je še vedno zaskrbljen, ker postaja evropska kritična infrastruktura – od telekomunikacijskih omrežij do pristanišč – vse bolj dovzetna za zunanji vpliv; zato pozdravlja nedavne zakonodajne ukrepe za povečanje odpornosti kritičnih subjektov v EU; vendar z zaskrbljenostjo ugotavlja, da so te pobude v veliki meri omejene na postopke pregleda neposrednih tujih naložb, zaradi česar ima Kitajska komunistična partija na voljo druge kanale za pridobitev dostopa do kritičnih sredstev in vpliva nanje, tudi z zajetjem elit, prenosi tehnologije in intelektualne lastnine, pa tudi z odvisnostjo v dobavnih verigah in na prodajnih trgih; ugotavlja, da je vzpostavitev pronicljivega okvira za oceno in evidentiranje tveganj nujna za opredelitev sredstev kritične infrastrukture in njihove občutljivosti; meni, da je treba evidentirati, spremljati in oceniti dostop Kitajske in drugih tretjih držav do kritične infrastrukture v EU ter po potrebi skupaj sprejeti blažilne ukrepe; v zvezi s tem poziva Komisijo, naj ob podpori držav članic pripravi izčrpen seznam kritičnih sredstev in sistematično oceni njihovo ranljivost za zunanje vplive; zato poziva k razširitvi zakonodajnih pobud, da bodo obravnavale ta tveganja;
18. poziva Komisijo, naj pred koncem tega parlamentarnega obdobja Parlamentu posreduje podrobno analizo trgovinskih tveganj v zvezi s tehnologijami, kot so polprevodniki, kvantno računalništvo, blokovne verige, vesolje, umetna inteligenca in biotehnologije, ter morebitne potrebe po ukrepanju EU na teh področjih;
19. opozarja, da uredba o pregledu neposrednih tujih naložb¹⁴ obravnava tveganja za varnost in javni red, ki izhajajo iz naložb iz držav zunaj EU; ugotavlja, da ima mehanizem pregleda ključno dodano vrednost kot ustrezno orodje, ki EU in državam članicam omogoča boljši strateški pregled in situacijsko zavedanje, kar zadeva trende, cilje, sredstva in metode, ki jih tuji akterji uporabljajo za povečanje svojega gospodarskega in političnega vpliva; poziva, naj se sedanji instrumenti, ki obravnavajo neposredne tuje naložbe in tuje subvencije, razširijo, da bodo vključevali splošne postopke pregleda za vse deležnike, vključene v projekte kritične infrastrukture EU, in zajemali vse načine sodelovanja v prizadevanjih v zvezi s kritično infrastrukturo, tudi projekte sodelovanja, partnerstva in prenose tehnologije; poudarja tudi, da je rutinsko ocenjevanje projektov kritične infrastrukture, pri katerih sodelujejo deležniki, ki niso iz EU, bistvenega pomena, in meni, da bi moral ta proces zajemati pregledovanje

---

¹⁴ Uredba (EU) 2019/452 z dne 19. marca 2019 o vzpostavitvi okvira za pregled neposrednih tujih naložb v Uniji, [UL L 79 I, 21.3.2019, str. 1](#).

lastniških struktur, odvisnosti v dobavnih verigah in prenosov tehnologije, ki so povezani s temi projekti; poleg tega meni, da je treba vzpostaviti standarde skrbnega pregleda, da bi ugotovili, kakšen vpliv ima Kitajska na vlagatelje v kritično infrastrukturo EU, ter poudarja, da bi se moral ta pristop uporabljati enako za države kandidatke in potencialne države kandidatke; poudarja, da so za zaščito infrastrukture navsezadnje odgovorne države članice, ki pa doslej niso dosledno izvajale veljavnih smernic o neposrednih tujih naložbah; je v zvezi s tem zelo zaskrbljen, ker vse države članice nimajo ali ne uporabljajo mehanizmov za pregled tujih naložb v kritično infrastrukturo; nujno poziva države članice, naj dosledno izvajajo veljavno zakonodajo v zvezi z neposrednimi tujimi naložbami in odpornostjo kritičnih subjektov;

20. v zvezi s tem obžaluje, da ni ustreznega preverjanja tveganj vmešavanja v javna naročila v zvezi z varnostno opremo, kot v primeru pogodbe, ki jo je letališče v Strasbourgu podpisalo za namestitve varnostnih skenerjev in vrat, ki jih dobavlja evropska podružnica kitajskega podjetja Nuctech, ki je delno v lasti kitajske vlade in je povezana s politiko „Združene fronte“; opozarja, da bi vsaka tovrstna tehnologija lahko vključevala vgrajene varnostne vrzeli ali bi se do nje lahko dostopalo med vzdrževanjem; pozdravlja pa odločitev romunske vlade, da prekine pogajanja z družbo China General Nuclear Power Corporation (GCNPC) o gradnji jedrskih reaktorjev 3 in 4 v Cernovodi;
21. vendar poudarja, da je treba najti strateško ravnovesje med odprtostjo enotnega trga EU in njegovo privlačnostjo za naložbe na eni strani ter obrambo kritične infrastrukture in avtonomije EU na drugi strani ter pri tem upoštevati ranljivosti EU na področju varnosti, zlasti kar zadeva gospodarsko prisilo ali grožnje celovitosti kritične infrastrukture EU;
22. poziva Komisijo, naj preuči načine, kako bi njena mnenja o pregledu neposrednih tujih naložb dobila večjo težo, da bi preprečila izkrivljanje enotnega trga in tekmovanje v zniževanju standardov med državami članicami; poziva Komisijo in države članice, naj povečajo usklajenost, tudi z nabiranjem ustreznega strokovnega znanja, in naj v celoti izvajajo uredbo o pregledu neposrednih tujih naložb; meni, da je mogoče in potrebno okrepiti uredbo ob njenem prihodnjem pregledu ob koncu leta; spodbuja Komisijo, naj predstavi ambiciozen zakonodajni predlog revidirane uredbe, ki bo obravnaval vse vrzeli, ki so se pojavile med njenim izvajanjem, in hitro oceni možnost zakonodajnega predloga o mehanizmu pregleda izhodnih naložb; priporoča, naj se vsak predlagani mehanizem pregleda izhodnih naložb opira na oceno učinka, ki vključuje ustrezno posvetovanje s podjetji, da bi čim bolj zmanjšali morebitne negativne posledice za evropsko konkurenčnost;
23. pozdravlja novi pristop zmanjševanja tveganj v predlagani evropski strategiji za gospodarsko varnost z dne 20. junija 2023, katere cilj je čim bolj povečati koristi gospodarske odprtosti EU ter zaščititi, spodbujati in okrepiti odprto strateško avtonomijo EU, hkrati pa čim bolj zmanjšati tveganja, ki izhajajo iz gospodarskih odvisnosti in njihove morebitne uporabe kot orožja, vključno z naložbami in raziskovalnim sodelovanjem v ključnih omogočitvenih tehnologijah za vojaško uporabo, med drugim na področju kvantnega računalništva, naprednih polprevodnikov in umetne inteligence; poziva k hitremu sprejetju predlogov visokega predstavnika in Komisije, države članice pa poziva, naj popolnoma izvajajo razširjeni regulativni okvir

EU, da bi izključile subjekte, ki bi lahko prispevali k združevanju vojaških in civilnih vidikov, ter poiščejo alternative za projekte, ki jih Kitajska financira v EU, in sicer z razvojem celovitega pristopa k skupnemu prepoznavanju, ocenjevanju in obvladovanju tveganj za evropsko gospodarsko varnost;

24. pozdravlja tudi predlog visokega predstavnika in Komisije, namenjen preprečevanju uhajanja občutljivih nastajajočih tehnologij s pripravo seznama tehnologij z dvojno rabo, ki bo temeljil na ozko opredeljenih in v prihodnost usmerjenih merilih, kot so morebitna omogočitvena in preobrazbena narava tehnologije, tveganje združevanja vojaških in civilnih vidikov ter zlorabe tehnologije za kršenje človekovih pravic; poziva Komisijo in države članice, naj čim prej opredelijo in izvedejo ustrezne zaščitne ukrepe za tehnologije z dvojno rabo;
25. v zvezi s tem poziva Komisijo, naj ob usklajevanju z državami članicami oblikuje mehanizem za hitro odzivanje za primere, v katerih se odkrije dvojna raba ali zloraba infrastruktur v EU, ki so v kitajski lasti oziroma je Kitajska udeležena v njihovem lastništvu ali ima zanje koncesijo, da bi se lahko uporabil za preklic pravic do koncesije in/ali zamrznitev pravice do uporabe v primerih lastništva in udeležbe v lastništvu; poziva Komisijo, naj Parlamentu letno poroča o:
  - (a) odkriti morebitni dvojni rabi strateške infrastrukture, ki Kitajski nudi logistično in obveščevalno podporo;
  - (b) doslednem spoštovanju trgovinske zakonodaje EU, zlasti v zvezi s potrebno skrbnostjo, bojem proti prisili in blagom, proizvedenim s prisilnim delom, ki vstopa na trg EU;
26. pozdravlja sprejetje evropskega akta o čipih, s katerim se bo povečala sposobnost EU za proizvodnjo polprevodnikov in oblikoval strateški zemljevid, med drugim, vrzeli v zmogljivostih v vrednostni verigi polprevodnikov v EU, s čimer se bo omejila odvisnost EU od tretjih držav, kot je Kitajska; poziva k dodatnim predlogom za zaščito proizvodnih in dobavnih verig kritične infrastrukture in materialov v EU; nadalje poziva Komisijo in države članice, naj razvijejo dodatne pobude za omogočanje tesnejšega usklajevanja in sodelovanja s podobno mislečimi partnerji in zavezniki ter naj spremljajo in nadalje razvijajo – kadar je to mogoče in v skladu s ciljem EU za zmanjšanje dodatne odvisnosti – svetovne proizvodne zmogljivosti in dobavne verige kritične infrastrukture in materialov, ki so ključni za varnost in obrambo EU; posebej opozarja na Tajvan, ki ima pomembno vlogo v svetovnih dobavnih verigah in mednarodnem redu, ki temelji na pravilih; ponovno poudarja, da že dolgo podpira dvostranski sporazum o naložbah med EU in Tajvanom ter vse dogovore, ki so vzajemno koristni za dvostransko trgovino in naložbe;
27. poziva Komisijo, naj predlaga nov zakonodajni okvir za zmanjšanje varnostnih tveganj, ki jih predstavljajo dobavitelji sistemov podmorskih kablov, vključno s strožjim spremljanjem in pogostim preverjanjem lastniških struktur teh dobaviteljev, njihovih prejšnjih naložb v sisteme podmorskih kablov ter bližine teh sistemov evropskim in zavezniškim vojaškim oporiščem; poudarja, da je treba dobaviteljem sistemov kablov, kot so kitajska podjetja, preprečiti izmenjavo podatkov z obveščevalnimi službami, razen kadar gre za zaščito infrastrukture pred zunanji vdori ali škodljivimi napadi; v

zvezi s tem poziva k pobudam za nadaljnji razvoj evropskih podjetij ali podjetij s sedežem v Evropi na področju sistemov podmorskih kablov;

28. poudarja, da morajo odzivi EU temeljiti na razširjenem razumevanju ustrezne strateške slike, ki je osredotočena na ocene ogroženosti na ravni več politik in več držav ter študije ranljivosti na področju kritične infrastrukture; meni, da bi lahko decentraliziran ali malomaren pristop brez jasne prepoznavnosti in nadzora projektov, ki so strateškega pomena za evropsko obrambo in varnost, močno škodoval geopolitičnim interesom EU¹⁵; opozarja na ranljivosti, povezane s tujim vmešavanjem, zlasti v informacijskem prostoru, ter na medsebojno delovanje projektov neposrednih tujih naložb in operacij manipuliranja z informacijami s strani zlonamernih tujih akterjev;

Prepletanje notranjih in zunanjih vidikov: povečanje odpornosti najtesnejših partneric EU

29. izraža zaskrbljenost zaradi prodora Ljudske republike Kitajske na trg EU in v njeno širšo sosesčino; poziva Komisijo in Evropsko službo za zunanje delovanje, naj poskrbita, da se bodo ukrepi, sprejeti za povečanje odpornosti EU na vpliv Kitajske, vključno z zmanjševanjem tveganj, diverzifikacijo in zmanjšanjem kritične odvisnosti, razširili tudi na najtesnejše partnerice EU, predvsem države pristopnice in tiste, ki so del sosedске politike EU;
30. opozarja, da imajo pomorske sile Ljudske republike Kitajske sredstva in pravna orodja, s katerimi se lahko kitajske civilne ladje in infrastruktura uporabljajo za vojaške in varnostne namene; meni, da lahko Kitajska uporabi svojo civilno komercialno infrastrukturo za podporo prisotnosti Ljudske osvobodilne vojske v tretjih državah; opozarja, da združevanje vojaških in civilnih vidikov Ljudski osvobodilni vojski omogoča dostop do tujih pristanišč, kar ji posledično omogoča predhodno logistično podporo za ohranjanje pomorskih napotitev na območja, kot so Indijski ocean, Sredozemsko morje in Atlantski ocean; poudarja, da je tveganje vohunjenja največje, kadar se kitajska civilna komercialna sredstva nahajajo v logističnih vozliščih v bližini pomorskih oporišč EU in Nata ali upravljavcev pristanišč, ki so podpisala sporazume za zagotavljanje logistične podpore evropskim podjetjem; poziva države članice, naj nujno obravnavajo potrebo po zmanjšanju tveganja vohunjenja in sabotaže v kritični infrastrukturi, zlasti tisti z vojaško funkcijo, kot so pristanišča, ki jih uporablja Nato; v zvezi s tem poudarja, da morata EU in Nato sodelovati pri razvoju dolgoročnega načrta za zoperstavljenje strategiji združevanja vojaških in civilnih vidikov, ki jo Kitajska zasleduje v Evropi, ter poziva k celovitemu izvajanju končnega ocenjevalnega poročila, ki ga je pripravila projektna skupina EU-NATO¹⁶;
31. ugotavlja, da so pristanišča vrata v svet in imajo zato ključno vlogo v gospodarstvu EU; z zaskrbljenostjo ugotavlja, da so subjekti v lasti ali pod nadzorom Kitajske strateško povečali svoje deleže v evropskih pristaniščih in pristaniški infrastrukturi; poziva Komisijo, naj predstavi strateški okvir politike EU za zmanjšanje in omejitev vpliva in

---

¹⁵ Tematski sektor za zunanje odnose Generalnega direktorata za zunanjo politiko Unije, *Security implications of China-owned critical infrastructure in the European Union* (Varnostne posledice kitajskega lastništva kritične infrastrukture v Evropski uniji), junij 2023.

¹⁶ Evropska komisija, *EU-NATO Task Force on the resilience of critical infrastructure: Final assessment report* (Projektna skupina EU-NATO za odpornost kritične infrastrukture: končno ocenjevalno poročilo), junij 2023.

operativnega nadzora Kitajske in drugih režimov; opozarja tudi, da Ljudska republika Kitajska projecira moč v tujini tako, da uporablja mrežo trgovskih pristanišč in objektov z dvojno rabo, ki kitajski mornarici nudijo logistično in obveščevalno podporo; ugotavlja, da so kitajska podjetja leta 2022 imela v lasti ali upravljala terminale v 96 pristaniščih v 53 državah; ugotavlja tudi, da so vojne ladje mornarice Ljudske osvobodilne vojske v vsaj devetih pristaniščih, od katerih sta dve v Evropi, opravile obsežna popravila ali vzdrževalna dela na plovilu in opremi; poudarja, da obiski mornarice razkrivajo področja vpliva, prednostna območja operacij, cilje zbiranja obveščevalnih podatkov in prednostna sodelovanja;

32. poudarja, da je potreben geopolitični pristop h globalnemu sodelovanju na področju kritične infrastrukture, da bi se EU lahko uspešno soočila z novimi varnostnimi izzivi; ugotavlja, da so tretjino vse afriške infrastrukture, zgrajene od leta 2010, vključno s približno 50 % afriških omrežij 3G in 70 % omrežij 4G, financirala in zgradila kitajska podjetja v državni lasti; poudarja, da je Kitajska v zadnjih 20 letih svoje trgovinske, naložbene in posojilne obveznosti z afriškimi vladami in njihovimi podjetji, ki so v državni lasti, povečala za 160 milijard USD, pri čemer ima le malo pogodbenih obveznosti oziroma so te nepregledne, in sicer predvsem na področju prevoza, proizvodnje električne energije, rudarstva in telekomunikacij; poudarja zlasti dejstvo, da je eno samo kitajsko telekomunikacijsko podjetje zgradilo do 70 % afriške infrastrukture informacijske tehnologije, ter vlogo kitajskih podjetij pri financiranju, gradnji, širitvi in obnovi vsaj 14 občutljivih znotrajvladnih afriških telekomunikacijskih omrežij; je zaskrbljen, ker je kitajski model očitno privlačen za mnoge države, ki ne morejo ali nočejo izpolniti zahtev EU za dostop do enakovrednih ravni financiranja, s čimer se širi kitajski vpliv na škodo partnerstev EU in povzroča tveganje nevzdržnega dolga za te države, kar negativno vpliva na njihov dolgoročni razvoj v škodo lokalnega prebivalstva; poziva Komisijo, Evropsko službo za zunanje delovanje in države članice, naj si bolj prizadevajo za izvajanje naložbenega svežnja Global Gateway v višini 150 milijard EUR, ki je bil dogovorjen na šestem vrhu EU-AU februarja 2022, tudi s privabljanjem naložb iz zasebnega sektorja; poziva Svet in Komisijo, naj hitro izvedeta projekte, zlasti usmerjevalne projekte, v okviru te pobude;
33. z zaskrbljenostjo ugotavlja, da bi se lahko strategija Ljudske republike Kitajske za vzpostavitev „baze za sodelovanje v okviru modrega gospodarstva“ vzdolž afriške obale, tudi z gradnjo ribiških plovil in objektov za njihova popravila, uporabljala tudi za vojaške namene; poudarja, da tovrstni sporazumi in licence z afriškimi državami na splošno niso dovolj podrobni in pregledni; izpostavlja morebitne geopolitične posledice za EU, še posebej v tretjih državah, v katerih deluje;
  - o
  - o
  - o
34. naroči svoji predsednici, naj to resolucijo posreduje podpredsedniku Komisije/visokemu predstavniku Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko, Svetu in Komisiji.

OBRAZLOŽITEV

Kitajska pridobiva vse večji dostop do evropske infrastrukture in sektorjev, ki so bistvenega pomena za Evropsko unijo, ter ima čedalje večji vpliv nanje.

V tem poročilu so obravnavane varnostne in obrambne posledice kitajskega vpliva na kritično infrastrukturo v EU. Opisane so posebnosti družbeno-političnega sistema Kitajske, zlasti njena strategija združevanja vojaških in civilnih vidikov, v okviru katere so kitajska podjetja in njihove mednarodne dejavnosti podaljšek Kitajske komunistične partije, katere cilj je povečati svojo prevlado v tujih državah in tako doseči geopolitično prevlado.

V poročilu so opredeljeni konkretni razlogi za zaskrbljenost zaradi kitajske strategije združevanja vojaških in civilnih vidikov, usmerjene v prenos tehnologije, zlasti pa se opozarja na ranljivosti EU, ki so posledica monopola Kitajske nad več ključnimi tehnologijami in kritičnimi surovinami. Zato se priporoča, naj EU zmanjša svojo zunanjo odvisnost in bolj diverzificira dobavno verigo ter razvije usklajene strategije za evidentiranje kritične infrastrukture po vsej Uniji, opredelitev in oceno morebitnih tveganj zlonamernega tujega vmešavanja ter izvajanje ukrepov za preprečevanje ali zmanjšanje varnostnih groženj za Unijo.

Nazadnje je v poročilu poudarjeno, kako pomembno je okrepiti regulativni okvir v zvezi s pregledom vhodnih in izhodnih naložb, da se zagotovi uravnotežen pristop, ki bo ščitil varnostne interese EU in hkrati ohranjal evropsko konkurenčnost.

**PRILOGA: SUBJEKTI ALI OSEBE,
OD KATERIH JE POROČEVALEC PREJEL PRISPEVEK**

V skladu s členom 8 Priloge I Poslovnika poročevalec izjavlja, da je pri pripravi poročila do njegovega sprejetja v odboru prejel prispevke od naslednjih subjektov ali oseb:

Subjekt in/ali oseba
Trans European Policy Studies Association (TEPSA)

Priprava tega seznama je v izključni pristojnosti poročevalca.

24.10.2023

MNENJE ODBORA ZA MEDNARODNO TRGOVINO

za Odbor za zunanje zadeve

o varnosti ter obrambnem pomenu kitajskega vpliva na kritično infrastrukturo v Evropski uniji
(2023/2072(INI))

Pripravljaivec mnenja: Iuliu Winkler

POBUDE

Odbor za mednarodno trgovino poziva Odbor za zunanje zadeve kot pristojni odbor, naj v svoj predlog resolucije vključi naslednje pobude:

1. poudarja, da je bila Kitajska leta 2022 druga največja partnerica EU na področju trgovine z blagom; je zaskrbljen zaradi vse bolj neuravnoteženih trgovinskih in naložbenih odnosov med EU in Kitajsko, kar se izraža tudi v tem, da je EU v letu 2022 zabeležila rekorden trgovinski primanjkljaj v višini 396 milijard EUR ter da je v nekaterih kritičnih sektorjih odvisna od uvoza in naložb iz Kitajske; poudarja, da Kitajska v okviru svoje strategije dvojnega kroženja izvaja politiko neuravnotežene mednarodne trgovinske; poziva Komisijo, naj Kitajsko opozori na pomisleke EU glede njenih upravljanih trgovinskih praks;
2. se zaveda, da je bila pozitivna podoba, ki jo izdelki s poreklom iz EU uživajo v vse bolj številčnem kitajskem srednjem razredu, ki je že večji od celotnega prebivalstva EU, bistvena za uspeh izvoza EU na Kitajsko, ki je leta 2022 presegel skupno vrednost 230 milijard EUR;
3. ugotavlja, da je bila Kitajska leta 2021 sedma največja vlagateljica v EU in da so kitajske naložbe v Evropi v letu 2022 še naprej upadale ter so s 7,9 milijarde EUR padle na najnižjo vrednost v zadnjih desetih letih, kar se razlikuje od globalnega vzorca okrevanja tokov neposrednih tujih naložb, ki ga je bilo moč zaslediti v letu 2021; ugotavlja, da so se neposredne tuje naložbe iz Kitajske preusmerile iz združitvev in prevzemov v nove naložbe, ki so dosegle najvišjo vrednost v zadnjih desetih letih, tudi v tehnologijo baterij, ki je ključni sektor za zeleni prehod¹; ugotavlja, da je Evropsko računsko sodišče za obdobje 2000–2020 ocenilo, da so se kitajske neposredne tuje naložbe preusmerile tudi na strateška področja, kot so promet in infrastruktura, informacijske in komunikacijske tehnologije ter energetika; pozdravlja neizkrivljene kitajske naložbe, če ne škodujejo varnosti ali javnemu redu; poudarja, da je treba obenem ustrezno pregledovati naložbe;
4. poudarja, da politični sistem na Kitajskem ustvarja vlagatelje na podlagi kombinacije

---

¹ Rhodium Group: „[Chinese FDI in Europe: 2022 Update](#)“; 9. maj 2023.

zasebnih in državnih akterjev ali podjetij v državni lasti, ki so tesno povezana z vladajočo stranko, zaradi česar se pojavlja dvoumnost glede interesov, ki so v ozadju njihovih naložb v kritično infrastrukturo tretjih držav;

5. je seznanjen s sklepi o Kitajski, ki jih je Evropski svet sprejel na zasedanju 29. in 30. junija 2023; je prav tako prepričan, da so trgovinski in naložbeni odnosi med EU in Kitajsko strateškega pomena, da prinašajo strateške izzive in da bi morali biti pravični, pregledni, vzdržni, vzajemni, uravnoteženi in utemeljeni na pravilih, v svojem jedru pa imeti mednarodne delovne in okoljske sporazume, bodisi na dvostranski ravni bodisi v okviru večstranskega trgovinskega sistema; ugotavlja, da bi morala Kitajska v zvezi s tem podpreti ambiciozno reformo Svetovne trgovinske organizacije;
6. obžaluje, da to danes ni tako, zlasti glede na dolgotrajno odsotnost vzajemnosti zaradi praks kitajske vlade in podjetij, ki jih nadzoruje; meni, da je v primerih, ko gre za tuje lastništvo kritične infrastrukture EU, nadzor nad njo ali dostop do nje, zelo pomemben nabor orodij EU na področju trgovine, in sicer avtonomni ukrepi, kot so instrumenti trgovinske zaščite, pregled neposrednih tujih naložb, instrumenti za mednarodni javna naročila in tuje subvencije, uredba o izvrševanju², akt o kritičnih surovinah, akt o neto ničelni industriji, instrument za odvrčanje od prisilnih ukrepov in evropska strategija za gospodarsko varnost; poziva Komisijo, naj v celoti izvaja te ukrepe za odzivanje na neuravnotežene trgovinske in naložbene odnose ter zmanjševanje ranljivosti EU; ugotavlja, da bi morale biti kitajske naložbe v EU v skladu s pravom EU in nacionalnim pravom; se zavzema za odločno ukrepanje EU proti nepoštenim kitajskim predpisom, ki vplivajo na trgovino in naložbe;
7. poudarja, da bi morale biti trgovina in naložbe ključna gonila trajnostne rasti, ustvarjanja delovnih mest in inovacij, zato bi morala EU ohraniti svojo gospodarsko odprtost³; vendar poudarja, da je treba najti strateško ravnovesje med odprtostjo in privlačnostjo enotnega trga EU za naložbe na eni strani ter obrambo kritične infrastrukture in avtonomije EU na drugi strani ter pri tem upoštevati ranljivosti EU na področju varnosti, zlasti kar zadeva gospodarsko prisilo ali grožnje celovitosti kritične infrastrukture EU;
8. priznava, da lahko v nekaterih primerih zunanja trgovina in naložbe povzročijo ranljivost na področju varnosti, tudi v zvezi s tujim lastništvom kritične infrastrukture EU, nadzorom nad njo ali dostopom do nje;
9. je zaskrbljen zaradi odločne geopolitične in gospodarske rasti Kitajske, ki prek pobude „En pas, ena pot“ močno vpliva na svetovni gospodarski in politični razvoj, zlasti na svetovnem jugu; poziva Komisijo in države članice, naj s posebno pozornostjo pregledujejo kitajske nakupe kritične infrastrukture na Zahodnem Balkanu in v sosednjih državah EU; poziva Kitajsko, naj poveča preglednost projektov v okviru pobude „En pas, ena pot“, glede na to, da številna posojila v okviru te pobude niso

---

² Uredba (EU) 2021/167 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 10. februarja 2021 o spremembi Uredbe (EU) št. 654/2014 o izvrševanju pravic Unije za uporabo in uveljavljanje pravil mednarodne trgovine, UL L 49, 12.2.2021, str. 1.

³ Sporočilo Komisije z dne 18. februarja 2021 z naslovom Pregled trgovinske politike – odprta, trajnostna in odločna trgovinska politika (COM(2021)0066).

dosegla zelene donosnosti in so postala finančno nevzdržna;

10. poudarja, da bi morala EU kot zanesljiva partnerica enakopravno sodelovati s partnerskimi državami in graditi dolgoročna, vzajemno koristna partnerstva; poziva Komisijo in Evropsko službo za zunanje delovanje, naj zagotovita, da bodo naložbe EU v partnerskih državah, zlasti prek projektov strategije Global Gateway, podpirale te države pri njihovem pravičnem in trajnostnem prehodu ter prinašale koristi na terenu v skladu z mednarodnimi podnebnimi sporazumi, konvencijami Mednarodne organizacije dela, skupno varnostno in obrambno politiko EU ter mednarodnim humanitarnim pravom in človekovimi pravicami;
11. pozdravlja novi pristop zmanjševanja tveganj v predlagani evropski strategiji za gospodarsko varnost⁴ z dne 20. junija 2023, katere cilj je čim bolj povečati koristi gospodarske odprtosti EU ter zaščititi, spodbujati in okrepiti odprto strateško avtonomijo EU, hkrati pa čim bolj zmanjšati tveganja, ki izhajajo iz gospodarskih odvisnosti in njihove morebitne uporabe kot orožja, ter tujega nadzora nad kritično infrastrukturo ali vplivanja nanjo; pozdravlja, da strategija izrecno priznava, da so tveganja za fizično in kibernetsko varnost kritične infrastrukture ključna varnostna ranljivost evropskih gospodarstev; je zelo zaskrbljen zaradi vse večjega števila podjetij s sedežem v EU, ki so bila tarča izsiljevanja, industrijskega vohunjenja, sabotaj ali kraj podatkov, ki so vplivale na trgovino; je prav tako zaskrbljen, ker je Kitajska kot država izvora teh napadov po pogostosti na drugem mestu; je prepričan, da bi morala biti zaščita kritične infrastrukture ključni element izvajanja strategije; poziva Komisijo in države članice, naj zagotovijo odprto strateško avtonomijo na vseh področjih, na katerih EU tvega preveliko odvisnost od Kitajske zaradi njenega prevladujočega položaja;
12. poudarja, da morajo odzivi EU temeljiti na razširjenem razumevanju ustrezne strateške slike, ki je osredotočena na ocene ogroženosti na ravni več politik in več držav ter študije ranljivosti na področju kritične infrastrukture; meni, da bi lahko decentralizirano ali pomanjkljivo dojetje, brez jasne prepoznavnosti in nadzora projektov strateškega pomena za evropsko obrambo in varnost, močno škodilo geopolitičnim interesom Unije⁵; opozarja na ranljivosti, povezane s tujim vmešavanjem, zlasti v informacijskem prostoru, ter na medsebojno delovanje projektov neposrednih tujih naložb in operacij manipuliranja z informacijami s strani zlonamernih tujih akterjev;
13. poziva Komisijo in države članice, naj zagotovijo ohranitev in zaščito pglavitnih rab infrastruktur EU, da bi omogočile normalen razvoj gospodarskih dejavnosti in trgovine EU, zlasti prometne (pristanišča, letališča, železnice in ceste), energetske in telekomunikacijske infrastrukture; poziva Komisijo, naj Parlamentu redno poroča o:
  - (a) odkriti morebitni dvojni rabi strateške infrastrukture, ki Kitajski nudi logistično in obveščevalno podporo;
  - (b) doslednem spoštovanju trgovinske zakonodaje EU, zlasti v zvezi s potrebno

---

⁴ Skupno sporočilo Komisije in visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko z dne 20. junija 2023 o evropski strategiji za gospodarsko varnost (JOIN(2023)0020).

⁵ Tematski sektor za zunanje odnose Generalnega direktorata za zunanjo politiko Unije: *Security implications of China-owned critical infrastructure in the European Union* (Varnostne posledice kitajskega lastništva kritične infrastrukture v Evropski uniji); junij 2023.

skrbnostjo, bojem proti prisili in blagom, proizvedenim s prisilnim delom, ki vstopa na trg EU;

14. poziva Komisijo, naj ob usklajevanju z državami članicami oblikuje mehanizem za hitro odzivanje za primere, v katerih se odkrije dvojna raba ali zloraba infrastruktur v EU, ki so v kitajski lasti oziroma je Kitajska udeležena v njihovem lastništvu ali ima zanje koncesijo, da bi se lahko uporabil za preklic pravic do koncesije in/ali zamrznitev pravice do uporabe v primerih lastništva in udeležbe v lastništvu;
15. poziva Komisijo in Kitajsko, naj preučita usklajene načine za spodbujanje trgovine in naložb, da bi Kitajsko bolje prilagodili zakonodaji EU ter mednarodnim in večstranskim trgovinskim določbam;
16. opozarja, da uredba o pregledu neposrednih tujih naložb⁶ obravnava tveganja za varnost in javni red, ki izhajajo iz naložb iz držav zunaj EU; ugotavlja, da je kritična infrastruktura eden od dejavnikov, ki jih lahko države članice ali Komisija upoštevajo pri ugotavljanju, ali utegne naložba vplivati na varnost ali javni red; ponovno poudarja ključno dodano vrednost mehanizma pregleda kot ustreznega orodja, ki EU in državam članicam omogoča boljši strateški pregled in situacijsko zavedanje, kar zadeva trende, cilje, sredstva in metode, ki jih tuji akterji uporabljajo za povečanje svojega gospodarskega in političnega vpliva; je zelo zaskrbljen, ker vse države članice nimajo ali ne uporabljajo mehanizmov za pregled tujih naložb v kritično infrastrukturo;
17. poziva Komisijo, naj preuči načine, kako bi njena mnenja o pregledu neposrednih tujih naložb dobila večja teža, da bi preprečila izkrivljanje enotnega trga in tekmovanje v zniževanju standardov med državami članicami, ter postala primerna za svoje namene v sedanjih svetovnih varnostnih razmerah; poziva Komisijo in države članice, naj povečajo usklajenost, tudi z nabiranjem ustreznega strokovnega znanja, in naj v celoti izvajajo mehanizme pregleda neposrednih tujih naložb; poziva Komisijo in države članice, naj bodo pozorne na naložbe in politični vpliv podjetij, ki niso iz EU in bi lahko bila pod kitajskim nadzorom; meni, da je mogoče in potrebno okrepiti uredbo ob njenem prihodnjem pregledu ob koncu leta; spodbuja Komisijo, naj predstavi ambiciozen zakonodajni predlog revidirane uredbe, ki bo obravnaval vse vrzeli, ki so se pojavile med njenim izvajanjem, in hitro oceni možnost zakonodajnega predloga o mehanizmu pregleda izhodnih naložb; priporoča, naj se predlagani mehanizem pregleda izhodnih naložb opira na oceno učinka, ki vključuje ustrezno posvetovanje s podjetji, da bi čim bolj zmanjšali morebitne negativne posledice za evropsko konkurenčnost;
18. poudarja vlogo EU kot spodbujevalke kakovostnih infrastrukturnih projektov v tujini prek pobud, kot sta Global Gateway ali partnerstvo skupine G7 za globalno infrastrukturo in naložbe; poudarja, da mora EU v mednarodnih infrastrukturnih projektih uresničevati svojo retoriko o temeljnih vrednotah in trajnostnostnemu zagonu ter priznati ključno geostrateško vlogo, ki jo lahko imajo ti programi na ravni diverzifikacije, odpornosti dobavnih verig, določanja standardov in regulativnega usklajevanja;
19. poziva Komisijo in države članice, naj okrepijo strateško avtonomijo EU, zlasti z

---

⁶ Uredba (EU) 2019/452 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. marca 2019 o vzpostavitvi okvira za pregled neposrednih tujih naložb v Uniji (UL L 79 I, 21.3.2019, str. 1).

vzpostavitev diverzificiranih, varnih in odpornih dobavnih verig ter s povečanjem njenih ukrepov na ključnih področjih, kot so raziskave in razvoj, najodobnejše tehnologije, kritične surovine, ponovna industrializacija in nova infrastruktura;

20. meni, da je ključno področje kritične infrastrukture EU njena mreža raziskovalnih inštitutov ter raziskovalnih in razvojnih ustanov, ki imajo – poleg ključnih področij, kot je vesoljska obramba – pomembno vlogo pri zmožnosti EU, da uresniči svoj zeleni in digitalni prehod; opozarja na varnostne ranljivosti, povezane s prisilnimi prenosi tehnologije, krajo intelektualne lastnine in uhajanjem znanja, tako v EU kot v tujini; poziva k večji previdnosti pri upoštevanju takih groženj za sposobnost EU, da inovira in spodbuja rast;
21. poziva Komisijo, naj oblikuje ukrepe za zmanjšanje tveganj za varnost EU in razvije notranjo odpornost s krepitvijo varnosti in celovitosti njene kritične infrastrukture, dobavnih verig in tehnološke baze, zlasti omrežij 5G in 6G, saj je vse to bistveno za normalno gospodarsko dejavnost in trgovino EU; poziva Komisijo in države članice, naj pregledajo svojo zbirko orodij za varnost omrežij;
22. poziva Komisijo, institucije EU in države članice, naj končajo vsako financiranje za raziskave v kitajskih podjetjih, ki so dejavna na področjih kritičnega in strateškega pomena za EU, kot sta informacijska in komunikacijska tehnologija, ter naj usmerjajo tveganja, povezana s sklepanjem pogodb z operaterji, ki uporabljajo kitajsko opremo;
23. poziva Kitajsko, naj vzpostavi in izvaja odgovorno digitalno upravljanje, v svojih politikah digitalnega upravljanja spoštuje pravice do zasebnosti, svobodo izražanja in pravno državo, v okviru Svetovne trgovinske organizacije in večstranskih standardov; poziva Komisijo, naj oceni druga področja tveganja, kot so polprevodniki, kvantno računalništvo, blokovne verige, vesolje, umetna inteligenca in biotehnologije, ter preuči možnost zakonodaje ali orodij za zagotovitev dodatne zaščite pred zlonamerno programsko opremo in kibernetiskim vohunjenjem;
24. poziva Komisijo, naj pred koncem parlamentarnega obdobja Parlamentu posreduje podrobno analizo trgovinskih tveganj v zvezi s tehnologijami, kot so polprevodniki, kvantno računalništvo, blokovne verige, vesolje, umetna inteligenca in biotehnologije, ter morebitne potrebe po ukrepanju EU na teh področjih.

INFORMACIJE O SPREJETJU V ODBORU, ZAPROŠENEM ZA MNENJE

Datum sprejetja	24.10.2023
Izid končnega glasovanja	+: 27 -: 0 0: 1
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	Anna-Michelle Asimakopulu (Anna-Michelle Asimakopoulou), Saskia Bricmont, Jordi Cañas, Raphaël Glucksmann, Danuta Maria Hübner, Miapetra Kumpula-Natri, Danilo Oscar Lancini, Bernd Lange, Margarida Marques, Sara Matthieu, Helmut Scholz, Joachim Schuster, Sven Simon, Kathleen Van Brempt, Marie-Pierre Vedrenne, Jörgen Warborn, Iuliu Winkler, Jan Zahradil, Juan Ignacio Zoido Álvarez
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Reinhard Bütikofer, Marco Campomenosi, José Manuel García-Margallo y Marfil, Svenja Hahn, Seán Kelly, Javier Moreno Sánchez, Urmas Paet, Pedro Silva Pereira
Namestniki (člen 209(7)), navzoči pri končnem glasovanju	Dacian Cioloș

**POIMENSKO GLASOVANJE PRI KONČNEM GLASOVANJU
V ODBORU, ZAPROŠENEM ZA MNENJE**

27	+
ECR	Jan Zahradil
ID	Marco Campomenosi, Danilo Oscar Lancini
PPE	Anna-Michelle Asimakopulu (Anna-Michelle Asimakopoulou), José Manuel García-Margallo y Marfil, Danuta Maria Hübner, Seán Kelly, Sven Simon, Jörgen Warborn, Iuliu Winkler, Juan Ignacio Zoido Álvarez
Renew	Jordi Cañas, Dacian Cioloș, Svenja Hahn, Urmas Paet, Marie-Pierre Vedrenne
S&D	Raphaël Glucksmann, Miapetra Kumpula-Natri, Bernd Lange, Margarida Marques, Javier Moreno Sánchez, Joachim Schuster, Pedro Silva Pereira, Kathleen Van Brempt
Verts/ALE	Saskia Bricmont, Reinhard Bütikofer, Sara Matthieu

0	-

1	0
The Left	Helmut Scholz

Uporabljeni znaki:

+ : za

- : proti

0 : vzdržani

INFORMACIJE O SPREJETJU V PRISTOJNEM ODBORU

Datum sprejetja	28.11.2023
Izid končnega glasovanja	+: 49 -: 4 0: 1
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	Aleksander Aleksandrov Jordanov (Alexander Alexandrov Yordanov), Maria Arena, Petras Auštrevičius, Traian Băsescu, Fabio Massimo Castaldo, Włodzimierz Cimoszewicz, Michael Gahler, Sunčana Glavak, Raphaël Glucksmann, Klemen Grošelj, Bernard Guetta, Márton Gyöngyösi, Sandra Kalniete, Andrius Kubilius, Jean-Lin Lacapelle, David Lega, Pedro Marques, David McAllister, Sven Mikser, Francisco José Millán Mon, Alessandra Moretti, Matjaž Nemeč, Kostas Papadakis, Thijs Reuten, Nacho Sánchez Amor, Isabel Santos, Mounir Sattouri, Andreas Schieder, Jordi Solé, Tineke Strik, Dominik Tarczyński, Hermann Tertsch, Viola von Cramon-Taubadel, Thomas Waitz, Witold Jan Waszczykowski, Charlie Weimers, Isabel Wiseler-Lima, Salima Yenbou, Tomáš Zdechovský, Bernhard Zimniok, Željana Zovko
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Vladimír Bilčík, Jakop G. Dalunde, Christophe Grudler, Anja Haga, Andrej Kovačev (Andrey Kovatchev), Georgios Kircos (Georgios Kyrtos), María Soraya Rodríguez Ramos, Mick Wallace, Elena Jončeva (Elena Yoncheva), Milan Zver
Namestniki (člen 209(7)), navzoči pri končnem glasovanju	Clare Daly, Mónica Silvana González, Miguel Urbán Crespo

**POIMENSKO GLASOVANJE PRI KONČNEM GLASOVANJU
V PRISTOJNEM ODBORU**

49	+
ECR	Dominik Tarczyński, Hermann Tertsch, Witold Jan Waszczykowski
ID	Jean-Lin Lacapelle, Bernhard Zimniok
NI	Fabio Massimo Castaldo, Márton Gyöngyösi
PPE	Aleksander Aleksandrov Jordanov (Alexander Alexandrov Yordanov), Traian Băsescu, Vladimír Bilčík, Michael Gahler, Sunčana Glavak, Anja Haga, Sandra Kalmiete, Andrej Kovačev (Andrey Kovatchev), Andrius Kubilius, David Lega, David McAllister, Francisco José Millán Mon, Isabel Wiseler-Lima, Tomáš Zdechovský, Željana Zovko, Milan Zver
Renew	Petras Auštrevičius, Klemen Grošelj, Christophe Grudler, Bernard Guetta, Georgios Kircos (Georgios Kyrtos), María Soraya Rodríguez Ramos, Salima Yenbou
S&D	Maria Arena, Włodzimierz Cimoszewicz, Raphaël Glucksmann, Mónica Silvana González, Pedro Marques, Sven Mikser, Alessandra Moretti, Matjaž Nemeč, Thijs Reuten, Nacho Sánchez Amor, Isabel Santos, Andreas Schieder, Elena Jončeva (Elena Yoncheva)
Verts/ALE	Jakop G. Dalunde, Mounir Satouri, Jordi Solé, Tineke Strik, Viola von Cramon-Taubadel, Thomas Waitz

4	-
NI	Kostas Papadakis
The Left	Clare Daly, Miguel Urbán Crespo, Mick Wallace

1	0
ECR	Charlie Weimers

Uporabljeni znaki:

+ : za

- : proti

0 : vzdržani